

Становище

от проф. д-р Валентина Миленкова,

катедра Социология, ЮЗУ „Неофит Рилски”

Член на научно жури в конкурса за заемане на академична длъжност „доцент” по специалност Социология, професионално направление 3.1. Социология, антропология и науки за културата за нуждите на секция „Публични политики и социални промени”, обявен в ДВ бр. 89 от 12.11.2019г. от Институт по философия и социология, БАН

1. Общо описание на представените материали от кандидата

Гл.ас.д-р Венета Кръстева е единствен кандидат в конкурса, тя е главен асистент в ИФС при БАН и участва с 35 публикации, конкретизирани в:

- две монографии, от които едната е хабилитационен труд, а другата е на основата на защитен дисертационен труд и е издадена на английски език в Германия;
- 5 студии (от които 3 са на английски език), публикувани в списания с научно рецензиране или в редактирани колективни томове;
- 15 статии (от които 2 са на английски език), публикувани в списания с научно рецензиране или в редактирани колективни томове;
- 13 глави в колективни монографии (от които 12 са на английски език).

Общият брой на по-важните публикации на кандидата до момента включва: 54 публикации, в конкурса участва с 35 публикации.

Кръстева има богата проектна дейност, участвала е като изследовател в 7 международни и 5 национални проекта. Ръководител е на проект с финансиране по Програма за подпомагане на млади учени и докторанти на БАН, за периода 2017-2019 и е получила Награда на БАН и МОН за този проект през 2019.

Участва в Управителните съвети на две КОСТ акции.

Кандидатката е участвала с доклади на 19 международни и национални научни форуми.

Гл.ас. Венета Кръстева надвишава почти двойно точките по показатели, представени като изисквания, утвърдени с Правилник на НС за заемане на академични длъжности в ИФС – БАН; **при изискуеми 430 точки, тя е показала 789 точки.**

2. Обща характеристика на научната и научно-приложната дейност на кандидата

Изследователските полета, в които са разгърнати трудовете на кандидата са :

- Младежка заетост, младежки политики, пазар на труда, трудова несигурност;
- Социални политики, уязвимост, бедност, социално изключване, образование;
- Рискове на трансформацията и проблеми при използване на европейски средства;

- Социология на религията и предефиниране на религиозните статуси и ценности.

Специално акцентирам на проследяването на сравнителната перспектива, както и на осмисляне на европейския срез и възможностите за по-ефективно използване на средствата от Европейските фондове.

В съдържателен план искам да подчертая стремежа за правене на обобщения и показване на систематизации в публикациите на д-р Кръстева, както и използването на разнообразни емпирични методи, като основа за обогатяване на анализите.

3. Учебна и преподавателска дейност на кандидата

Кръстева има значим преподавателски опит:

- Преподава дисциплината „Икономическа социология“ в специалност „Социология на правото, икономиката и иновациите“ на ПУ „Паисий Хилендарски“ за периода 2010-2016г.
- През 2016 е координатор по меморандуми за сътрудничество и стажантско обучение на ИФС с катедра Социология в СУ и катедра „Икономическа социология“ в УНСС. Академичен наставник на студенти от СУ, УНСС и университета Браун САЩ, преминаващи обучителни стажове в ИФС по двустранни споразумения и по програма „Студентски практики – Фаза1“, ОП „Наука и образование за интелигентен растеж“ на МОН.

4. Съдържателен анализ на научните постижения на кандидата, ясна характеристика на научните приноси.

Приносите на гл.ас.д-р В.Кръстева мога да обобща по следния начин:

А. В полето на трудовата несигурност и пазара на труда:

- На основата на концепцията за трудовата несигурност е изградена теоретична рамка за анализ на пазара на труда, заетостта на уязвимите младежи, качеството на труд и др. Систематизирани са факторите, които влияят върху трудовата несигурност.
- Изследва се ролята на различните участници в пазара на труда – работещи, работодатели, държавни институции, неправителствен сектор; обосновава се необходимостта от по-активен диалог между тях.
- Очертани са последиците от трудовата несигурност и безработица на микро, мезо и макро равнище.
- Изведени са основните слабости на публичните политики в сферата на труда и социалните политики.

Б. В полето на младежта и младежките изследвания:

- Систематизирани и анализирани са основни концепции и парадигми за младежките изследвания и е представено социологическо разбиране за появата на концепцията за младостта като отделен период. Очертани са характеристиките на младите хора като социална общност.

- Обосновава се фрагментацията на младежката група, свързана с различните възможности за реализация, нееднакъв достъп до ресурси и нарастваща уязвимост на пазара на труда.
- Проучени са основните начини, чрез които младите българи се опитват да се справят със ситуацията на безработица и трудова несигурност; изведени са препоръки за подобряване ситуацията на уязвимите млади хора в български условия.
- Очертани са сравнения на избрани програми и мерки в областта на пазара на труда в девет европейски държави; изведени са добрите практики сред младежките програми и факторите на техния успех.
- Аналитично са изведени различни проблеми свързани с образователната ситуация в български условия, отнасящи се до нормативни документи и тяхното влияние върху качествата и интелигентността на младите хора.

В. В полето на БПЦ и религиозните ценности:

- Изследва се как функционира БПЦ в ситуация на дълбоки социални промени; дискутира се мястото на религиозните ценности в живота на съвременните хора.

5. Отражение на научните публикации на кандидата в нашата и чуждестранната литература

Кандидатката е представила 22 цитирания, от които 5 са в публикации на български и 17 са в публикации на английски език.

6. Анализ на представените трудове

Ще се спра на основния труд, с който гл.ас.д-р Венета Кръстева участва в конкурса за академична длъжност „доцент” по социология.

„Младежка заетост и трудова несигурност в България”, 2019, София, АИ „Проф.М.Дринов“

Монографията представлява синтез на многогодишната работа на Кръстева по трудовата несигурност на младите хора, базирана на задълбочено осмисляне и рефлексия на различни теоретични концепции и разработването на собствени авторски модели по темата за младежката заетост и нейните различни проявления, включително емпирична информация от предходни изследвания и статистически данни, както и собствено изследване с дълбочинни интервюта. Разгледани са причините за трудовата несигурност и произтичащите от това рискове за младите хора. Констатира се, че самата институционална рамка също създава предпоставки за несигурност, критично са осмислени активните политики на пазара на труда и липсата на ясна визия в тяхното прилагане.

Оценявам извеждането на конкретни мерки в книгата, включително препоръки на държавно ниво, защото по мое мнение решаването на трудовата несигурност в много голяма степен е функция на ефективността на държавно ангажираните субекти.

Монографията е разработена на високо академично ниво и представлява сериозно постижение в научната област. Давам висока оценка на изразеното авторско присъствие и показаната ерудиция.

С оглед бъдещата работа на д-р Кръстева предлагам да се проследи ролята на неправителствения сектор като скрит ресурс за справяне с трудовата несигурност.

Във връзка с публикациите, насочени към БПЦ и християнските практики, поставям следния въпрос към В.Кръстева: Как оценявате социална ангажираност на БПЦ в сравнение с католическата църква?

7. Лични впечатления за кандидата

Познавам Венета Кръстева още като докторантка в Института по социология при БАН. Впечатленията ми са за един амбициозен, упорит, целенасочен изследовател, с потенциал и критична рефлексия, със сериозно и отговорно отношение към работата.

Смятам, че д-р Венета Кръстева притежава ерудиция и висок професионализъм, които я определят като един утвърден изследовател в полето на социологията.

8. Заключение

Опирайки се на научно-изследователската дейност на гл.ас.д-р Венета Кръстева и нейните приноси, вземайки предвид участията ѝ в конференции, проекти, както и експертната и преподавателската ѝ активност, давам висока оценка на нейната комплексна работа и резултати, представени при участието ѝ в конкурса за академична длъжност „доцент”, по професионално направление 3.1. Социология, антропология и науки за културата (Социология).

Гласувам „ЗА“ придобиването на академичната длъжност „доцент” на д-р Венета Кръстева.

26.02.2020
гр.София

проф.дсн Валентина Миленкова